

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : मे – २०२५
प्रथम वर्ष
सत्र – १
विषय:- विज्ञान आणि समाज (BAS23-106)

दिनांक: १३/०५/२०२५

गुण : ५०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.००

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडवा.
२) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्रश्न १ पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. दैनंदिन जीवनातील साधने म्हणजे विज्ञान नव्हे, स्पष्ट करा.
२. प्राचीन काळातील प्रमुख मानवी संस्कृती कोणत्या होत्या? मिसर आणि चिनी संस्कृतीतील विज्ञान सांगा.
३. प्राचीन भारतातील शिल्पशास्त्रांची माहिती सांगा.
४. प्राचीन ग्रीक संस्कृतीची वैशिष्ट्ये सांगा.
५. किरणोत्सारिता म्हणजे कया? किरणोत्सारितेचे विविध क्षेत्रातील उपयोग सांगा.
६. न्युटनप्रणीत अन्वेषण रीतीची तत्वे सांगून तिच्या मर्यादा स्पष्ट करा.

प्रश्न २ पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)

१. निगम पद्धतीचे स्वरूप आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
२. मानवी मनाला गैरसमज आणि अंधश्रद्धे पासून मुक्त करण्यासाठी विज्ञानाची शक्ती – स्पष्ट करा.
३. न्युटन आणि त्यानंतरच्या शास्त्रज्ञांची ओळख करून द्या.
४. मार्क्सची ऐतिहासिक भौतिकवादाची कल्पना सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

१. अतिशीतीकरण
२. गुणसुत्र
३. धर्मयुद्धाचे परिणाम
४. जीवशास्त्रीय आधुनिक संशोधन

Translation in English

Sub: Science and Society (BAS23-106)

Instructions:

- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Three) (30)

1. "The equipments of our daily use do not mean Science"- discuss.
2. Which were the major ancient Civilization? Give information about the scientific progress in the Egyptian & Chinese Civilizations.
3. Give a brief account of evolution of architecture in the ancient India.
4. What are the characteristics of ancient Greek culture?
5. What is radio activity? State the use of Radio activity in different Field.
6. State the principles of Newtonian system of inversion method & Explain its limitations.

Q.2. Answer the following questions in brief (Any Two) (10)

1. Explain the nature & limitations of the deductive method.
2. Explain the power of science to liberate the human mind from misconceptions & Superstitions.
3. Give an introduction of Newton & the Scientist after Newton.
4. Explain the with examples Marx's Historical Materialism.

Q.3. Write short notes (Any Two) (10)

1. Cryogenics
 2. Chromosome
 3. Consequences of the crusades
 4. Progress in the field of Biology
-